

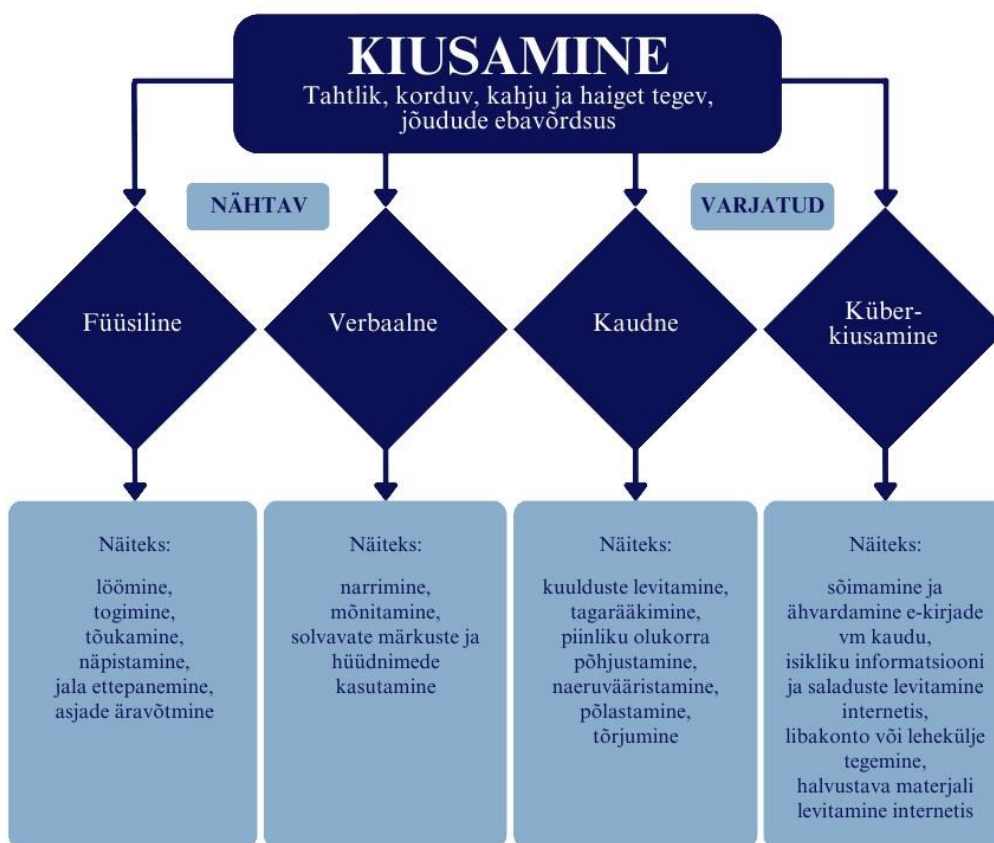
SAAREMAA GÜMNAASIUMI KIUSAMISVASTANE STRATEEGIA

Saaremaa Gümnaasiumi kiusamisvastane strateegia on tahteavaldus, mis suunab koolisest tegevust ja korraldust kiusuennetuseks ja sekkumiseks. Strateegia juurde luuakse iga-aastane tegevuskava, mis kinnitatakse üldtööplaani osana.

1. Kiusamise definitsioon

Kiusamine on süstemaatiline tegevus, mille käigus üks inimene paneb teist inimest meelega ja korduvalt end halvasti tundma ning kannatajal on raske end kaitsta. Sõbralik ja mänguline narritamine või müramine ei ole kiusamine. Kiusamiseks ei peeta ka seda, kui kaks enam-vähem võrdset inimest vabatahtlikult vaidlevad, kaklevad või on lihtsalt korraks tõsiselt tülli läinud.

(SA Kiusamisvaba kool, 2023, <https://kiusamisvaba.ee/kiusamine-ja-abi/kiusamisest/>)

2. Teadlikkuse, oskuste ja hoiakute kujundamine

2.1. Õpilased

Õpilaste parimaks toetamiseks on koolis loodud mentorsüsteem, mis annab efektiivsemad võimalused iga õppija toetamiseks – märkamiseks ja sekkumiseks. Mentorprogramm on üles ehitatud kooli kolmele põhiväärtusele: inimlikkus, uudishimu, koosloome, millest lähtuvalt on igaks aastaks määratud fookusteemad.

2.2. Koolitöötajad

Koolitöötajate kiusamisvastase teadlikkuse, oskuste ja hoiakute kujundamiseks korraldatakse regulaarselt koolitusi ja infopäevi ning peetakse väga oluliseks, et kaasatud oleksid kõik koolis töötavad inimesed. Iga õppeaasta esimeses pooles toimuvad kooli tugimeeskonnal mentoritega probleemisõela arutelud, mille käigus kaardistatakse nii õpilaste kui ka mentorite toe vajadus ning lepatakse kokku vastutaja. Üks oluline osa väärtusarengu kaardistamiseks on ka regulaarsete tunnivaatluste läbiviimine.

2.3. Lapsevanemad

Lapsevanemate kiusamisvastase teadlikkuse, oskuste ja hoiakute arendamine toimub eelkõige iga õppeaasta alguses lapsevanemate koosoleku kaudu, kus tutvustatakse kooli väärtuseid ja kodukorda. Vajaduspõhiselt jagatakse seal ka infot aktuaalsetest temadest ja murekohtadest. Isiklikumad vestlused toimuvad vanematega õpilaste arengu-, puudumiste vm vestluste käigus. Lisaks toimuvad mitu korda õppeaastas mentorgruppide esindajate ja hoolekogu kohtumised, kus toimuvad sisukad arutelud erinevatel koolikogukonda puudavatel teemadel. Igapäevane suhtluskeskkond on koolis Stuudium, mille kaudu hoiavad mentorid ja aineõpetajad lapsevanemat õpilase käekäiguga kursis.

3. Osapoolte ülesanded kiusamise ennetamisel

Kõik koolitöötajad jt täiskasvanud/kogukonnaliikmed on oma käitumisega õpilastele eeskujuks. Kogu koolipere ülesandeks on olukordi jälgida ja hinnata ning vajadusel sekkuda. Igal aastal viiakse koolis läbi kiusamisteemaline küsitlus, mille tulemused annavad informatsiooni selle kohta, kuidas õpilased olukorda koolis hindavad, tuues välja võimalikke murekohti, millele tähelepanu pöörata.

Mentor on õpilase esmane tugi koolis, tema ülesandeks on toetamine, märkamine ja sekkumine ning vajadusel teiste osapoolte kaasamine (õppenõustaja jt).

Õpetaja ülesandeks on luua vaimselt ja füüsiliselt turvaline, arengut ning loovust toetav koostöine ja üksteist arvestav õpikeskkond, lähtudes erinevate õppijate vajadustest ja õpieesmärkidest. Tagab õppijate turvalisuse enda vastutusallas olevate ülesannete täitmisel. Õpetaja lepib õpilastega kokku klassireeglid, mis tuleb õpilastega läbi arutada igal õppeaastal. On tähelepanelik ja toetav kolleegide suhtes.

Õppenõustaja ülesanne on toetada õpilase arengut kaasates õpetajaid, lapsevanemaid ja vajadusel teisi spetsialiste. Abistada õppijaid tundeelu- ja käitumisprobleemide ning

õpiraskuste korral. Toetada õpetajaid keerulistes olukordades ning nõustada õppetöö korraldamisel ja läbiviimisel. Tegeleda grupisuhete toetamise ja parandamisega.

Tugimeeskond (sh tervishoiutöötaja) on koostööpartneriks õpilasele, õpetajale ja lapsevanemale. Tugimeeskonna ülesandeks on meeskonnana probleemide lahendamine ja ennetamine ning olla erapooletuks konfliktivahendajaks. Tugimeeskond toetab ja nõustab juhtkonda erisustega õpilaste paremaks toetamiseks koolikeskkonnas.

Juhtkonna ülesandeks on tagada koolis vaimne ja füüsiline turvalisus ning luua igakülgsed võimalused õpilaste ja õpetajate toetamiseks.

Lapsevanema (õpilase eestkostja) ülesandeks on oma lapse eest hoolitseda ja teda kasvatada. Lapse paremaks toimetulekuks koolis on vajalik koostöö lapsevanema ja kooli vahel. Kui lapsevanem kahtlustab kiusamist kooli keskkonnas, tuleb sellest koolile teada anda.

Hoolekogu ülesanne on tagada kooli õpilaste, õpetajate, Haridus- ja Teadusministeeriumi, vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide ühistegevus õppe ja kasvatuses suunamisel, kavandamisel ja jälgimisel ning luua õppeks ja kasvatuses paremad tingimused (SG põhimäärus).

Õpilane on kohustatud suhtuma kaasinimestesse lugupidavalt ja järgima üldtunnustatud moraalinorme. Õpilase rolliks on märgata ja vajadusel toetada kaasõpilast või kooli töötajat.

4. Kiusamisjuhtumiga tegelemine koolis

Kiusamisjuhtumist (ka siis kui on kahtlus) teatatakse kiusatava õpilase puhul mentorile või õppenõustajale ning kiusatavast või kiusajast koolitöötajast juhtkonna liikmele.

Kiusamisjuhtumi korral tuleb mentoril kaasata kooli õppenõustaja, mille järgselt kuulatakse eraldi ära kõik juhtumi osapooled ning õpilaste puhul vajadusel nende lapsevanemad.

Erinevate osapooltega läbiviidud vestlused dokumenteeritakse, kus on kirjas igal vestlusel osalejad, vestluse eesmärk ja edasised kokkulepped kiusamiskäitumise lõpetamiseks.

Kui protsessi käigus selgub asjaolusid, mis viitavad kellegi abivajadusele või hädaohule, tuleb kaasata politsei või kohalik omavalitsus (lastekaitse).

Kui kiusamisjuhtumi üheks osapoolteks on kooli töötaja, tegeleb juhtumiga tema otsene ülemus kaasates vajadusel õpetaja esindaja.

Oluline on juhtumijärgne toetus kiusatule. Toetusvajadus (koolisisene või -väline) määratakse juhtumi lahendamise käigus kiusatule või kiusajale kuni õppeaasta või kooli lõpuni. Juhtumilahendamise protsessis kiusatavale määratud toetusmeetme – vestluse rakendamise käigus selgitatakse, kas kiusamine on lõppenud või jätkub. Kui kiusamine jätkub, kasutatakse sobivaimat mõjutusmeetet kooli kodukorrast.

Eesmärgiks on kiusaja käitumise muutumine (mitte karistamine)!

Vestluste kokkuvõtted säilitab vestluse juht lähtudes konfidentsiaalsuse jt nõuetest. Õpilase vestlus(t)e kokkuvõtte säilitatakse Stuudiumi õppeinfosüsteemis.

Statistilisi näitajaid kasutatakse järelduste tegemiseks ning vajadusel anonüümselt kooli dokumentides.

Kiusamisjuhtumi lahendamine koolis / sekkumise plaan

